

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Zibelka civilizacije - Bližnji vzhod od Akeramičnega neolitika do Perzijskega imperija
Course title:	Cradle of Civilization – the Middle East from the Aceramic Neolithic to the Persian Empire

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Humanistične znanosti, 3. stopnja	/	1	1
Humanities (PhD)			

Vrsta predmeta / Course type

Izbirni/Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
20	20			20	90	5

Nosilec predmeta / Lecturer:

Doc. dr. Anja Hellmuth Kramberger

Jeziki /**Languages:****Predavanja /****Lectures:**

Slovensko in/ali Angleško / Slovenian and/or English

Vaje / Tutorial:

Slovensko in/ali Angleško / Slovenian and/or English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:**Prerequisites:**//**Vsebina:****Content (Syllabus outline):**

- Uvod v predmet Arheologija Starega Bližnjega vzhoda kot kulturno-historična znanost z interdisciplinarnimi pristopi
- Zgodovina raziskav na Bližnjem vzhodu
- Definicija "rodovitnega polmeseca"
- Pregled kronologije in zgodovine od paleolitika do časa Perzijskega imperija
- Pregled kulturnega razvoja človeka od lovsko-nabiralniških družb do prvih "visokih-kultur"
- Zgodnje oblike socialne in ekonomske organizacije
- Izkoriščanje virov in preoblikovanje prostora
- Neolitska revolucija
- Nastanek mest, držav in razvoj pisanja
- Inovacije in razvoj znanosti v Starem Bližnjem vzhodu
- Simbolne, duhovne in religiozne manifestacije
- Smrt in predstave o posmrtnem življenju
- Trgovina, transport in prenos idej
- Konflikti v starem Bližnjem vzhodu
- Pregled pomembnejših arheoloških najdišč, izbranih spomenikov in artefaktov
- Aktualne raziskave na Bližnjem vzhodu
- Problematika uničevanja kulturne dediščine na vojnih območjih Bližnjega vzhoda

- Introduction to the subject Archaeology of the Ancient Near East as historical cultural science with interdisciplinary approaches
- History of research in the Middle East
- Definition of the "fertile crescent"
- Overview of the chronology and history from the Upper Paleolithic to the time of the Persian Empire
- Overview of the cultural development of man from hunter-gatherer-societies to the first "High-Cultures"
- Early social and economic forms of organization
- Exploitation of resources and transformation of space
- The Neolithic Revolution
- The formation of cities, states and the development of writing
- Innovations and development of Sciences in the Ancient Near East
- Symbolic, spiritual and religious manifestations
- Death and conceptions of the hereafter
- Trade, transportation and transfer of ideas
- Conflicts in the Ancient Near East
- Overview of important archaeological sites and selected monuments and artifacts
- Current research in the Middle East
- Issue of destruction of cultural heritage in war regions of the Middle East

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Steiner, Margarete L., Killebrew, Ann E. (ur.) (2014): The Oxford Handbook of the Archaeology of the Levant: c. 8000-332 BCE. Oxford: Oxford University Press.
- Akkermans, Peter M.M.G. (2003), Schwartz, Glenn M.: The Archaeology of Syria: From Complex Hunter-Gatherers to Early Urban Societies (c.16.000-300 BC). Cambridge World Archaeology. Cambridge: Cambridge University Press.
- Steadman, Sharon R., McMahon, John Gregory (ur.) (2011): The Oxford Handbook of Ancient Anatolia, 10,000-323 BCE. Oxford/New York: Oxford University Press.
- Schmandt-Besserat, Denise (1996): How writing came about. Austin: University of Texas

Press.

- Nissen, Hans J. (1986): Mesopotamia before 5000 years. Roma: Università degli studi di Roma "La Sapienza".
- Orthmann, Winfried (1975): Der alte Orient. Propyläen Kunstgeschichte 14. Berlin: Propyläen.
- Die ältesten Monumente der Menschheit: vor 12.000 Jahren in Anatolien/ Herausgegeben vom Badischen Landesmuseum Karlsruhe (2007). Karlsruhe: Badisches Landesmuseum Karlsruhe/ Stuttgart: K. Theiss.
- Croucher, Karina (2012): Death and dying in the Neolithic Near East. Oxford: Oxford University Press.
- Kokh, Heidemarie (2010): Persepolis and its surroundings. Tehran: Yassavoli.
- Bittel, Kurt (1986): Hattuscha, Hauptstadt der Hethiter: Geschichte und Kultur einer altorientalischen Großmacht. Köln: DuMont.
- Ghirshman, Roman (1963): Perse: Proto-iraniens, Mèdes, Achéménides. Paris: Gallimard.
- Schmidt, Klaus (2010): Göbekli Tepe - the stone age sanctuaries: new results of ongoing excavations with a special focus on sculptures and high reliefs. Documenta Praehistorica 37, 239-256.
- Chavalas, Mark W. (2012): Women in the ancient Near East: a sourcebook, Routledge sourcebooks for the ancient world. London: Routledge.
- Hamblin, William J. (2007): Warfare in the ancient Near East to 1600 BC: holy warriors at the dawn of history, Warfare and history. London/New York: Routledge.
- Soden, Wolfram von (1994): The ancient Orient: an introduction to the study of the ancient Near East. Grand Rapids: Eerdmans.

Cilji in kompetence:

- Poznavanje kulturnega razvoja človeka in pomembnejših zgodovinskih dogodkov na Bližnjem vzhodu od poznega paleolitika do čas Perzijskega imperija
- Znanje in razumevanje razvoja od pridobitniškega življenjskega sloga (z lovom in nabiralništvom) do proizvodnega življenjskega sloga (s poljedelstvom in živinorejo) in premik od mobilnega načina življenja na ustaljen način življenja v »rodovitnem polmeseču«
- Poznavanje človeških posegov v naravo (udomačitev rastlin in živali, izkoriščanjem neustreznih ekoloških območij za kmetijstvo, izkoriščanje virov)
- Poznavanje različnih zgodnjih oblik

Objectives and competences:

- Knowledge of the cultural development of man and significant historical events in the Middle East from the Upper Paleolithic to the time of the Persian Empire
- Knowledge and understanding of the development from the obtaining lifestyle (with hunting and gathering) to the producing lifestyle (with agriculture and livestock) and the shift from a mobile way of life to a settled way of life in the »fertile crescent«
- Knowledge of human interventions in nature (domestication of plants and animals, harnessing of unsuitable ecological zones for agriculture, exploitation of resources)
- Knowledge of the various early forms of human social life

človeškega družbenega življenja

- Znanje o človeškem obravnavanju in razumevanju naravnih procesov v prazgodovini in zgodnje- zgodovinskem obdobju Starega Bližnjega vzhoda
- Poznavanje različnih oblik zgodnje človeške umetniške ustvarjalnosti in zgodnjih oblik simbolnega in verskega izražanja
- Poznavanje razvoja temeljnih civilizacijskih in tehnoloških dosežkov ter vpliv inovacije na skupnosti v starem Bližnjem vzhodu
- Osnovno poznavanje klasičnih in interdisciplinarnih metod, ki se uporabljajo v Arheologiji Starega Bližnjega vzhoda

- Knowledge about dealing and understanding of naturally given processes of man in prehistoric and early historic times in the Ancient Near East
- Knowledge of the various forms of early human artistic creativity, symbolic and religious expressions
- Knowledge of the development of basic civilizational and technological achievements and the impact of innovations on the communities in the Ancient Near East
- Basic knowledge of the classical and interdisciplinary methods used in Archeology of the Ancient Near East

Predvideni študijski rezultati:

- Temeljno znanje s področja arheologije in zgodovine na Bližnjem vzhodu
- Sposobnost opisovanja arheoloških artefaktov in spomenikov ter njihovega razvrščanja v kulturne in zgodovinske okvirje
- Zmožnost dojemanja kompleksnih interdisciplinarnih vprašanj v Arheologiji starega Bližnjega vzhoda ter znanstveno in neodvisno delo z njimi v okviru določene teme
- Sposobnosti za samostojno raziskovanje določene teme v Arheologiji Starega Bližnjega vzhoda
- Sposobnost predstavljanja kompleksnih dejstev na jasen in razumljiv način
- Razvoj razumevanja materialne zapuščine človeka kot kulturne dediščine in osnove tistih humanističnih ved, ki so povezane s človekom kot posameznikom ali kolektivom
- Razvoj razumevanja kulturne dediščine kot "common good", ki je na voljo za vse in jo je treba varovati

Intended learning outcomes:

- Fundamental knowledge in the field of Archaeology and History of the Middle East
- Ability to describe archaeological artifacts and monuments and to classify them in their cultural and historical context
- Ability to comprehend complex interdisciplinary issues in Archaeology of the Ancient Near East and to work with them scientifically and independently within a given topic
- Skills for independent research on a particular topic in the Archaeology of the Ancient Near East
- Ability to present complex facts in a clear and comprehensible way
- Development of comprehension of material legacies of man as cultural heritage and basis for humanistic disciplines who attend to man as an individual or collective
- Development of comprehension of cultural heritage as a "common good" which must be protected and available

for everyone

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja bodo zagotovila študentom osnovno znanje, specifična vprašanja in teme bodo diskutirane v skupini
- Študenti morajo pripraviti predstavitev na določeno arheološko temo, ki bo temeljila na literaturi, o rezultatih bomo razpravljali v skupini
- obravnavano temo morajo študenti napisati v znanstvenem eseju (seminarska naloga)
- Vsebinsko predavanj morajo študenti poglobiti v neodvisni študiji, pridobljeno znanje bo preverjeno pri pisnem izpitu

Learning and teaching methods:

- The lectures will provide the students with basic knowledge, specific issues and topics shall be discussed in the group
- The students shall prepare a literature-based presentation to a specific archaeological topic, the results shall be discussed in the group
- the studied topic shall be written down in a scientific essay (seminar work)
- The contents of the lectures are to be deepened in the independent study, the acquired knowledge is polled in a written exam

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

<p>Način:</p> <p>predstavitev, izpit, seminarska naloga.</p>	<p>30%, 30%, 40%</p>	<p>Type:</p> <p>presentation, written exam, seminar work.</p>
--	------------------------------	---

Reference nosilca / Lecturer's references:

HELLMUTH, Anja. Die Pfeilspitzen aus Tall Šeh Hamad/Dur-Katlimmu von der mittelassyrischen bis zur parthisch-römischen Zeit in ihrem westasiatischen und eurasischen Kontext, (Berichte der Ausgrabung Tall Seh Hamad / Dur-Katlimmu (BATSH)). Wiesbaden: Harrassowitz Verlag, 2016 . L, 115 str., ilustr. ISBN 978-3-447-10605-4. ISBN 3-447-10605-0. [COBISS.SI-ID 60862306]

HELLMUTH, Anja. Hronologija i rasprostranenie zolotyh našivnyh bljašek v ranneskifskoe vremja (VIII - VII vv. do n.e.). Stratum plus, ISSN 1608-9057. [Print ed.], 2015, no. 3, str. 143-166, ilustr. [COBISS.SI-ID 60870242]

HELLMUTH, Anja. Apotropaic elements on ceramics from the Early and Middle Bronze Age in the Northern Adriatic Region (Caput Adriae). *Mediterranean review* =, ISSN 2005-0836, 2015, vol. 8, no. 1, str. 1-38, ilustr. [COBISS.SI-ID 60869730]

HELLMUTH, Anja. Horse, bow and arrow - a comparison between the Scythian impact on the Mediterranean and on Eastern Middle Europe. *Mediterranean review* =, ISSN 2005-0836, 2012, vol. 7, no. 1, str. 1-38, ilustr. [COBISS.SI-ID 55971938]

HELLMUTH, Anja. Butter, Wein oder Honig? : Betrachtungen zu einer besonderen Gefäßbodenform aus der Gradina von Monkodonja bei Rovinj in Istrien = Maslo, vino ali med? : razmislek o posebni obliki dna posod z gradine Monkodonja pri Rovinju v Istri. V: TECCO HVALA, Sneža (ur.). *Studia praehistorica in honorem Janez Dular*, (Opera Instituti archaeologici Sloveniae, ISSN 1408-5208, 30). Ljubljana: Inštitut za arheologijo ZRC SAZU: Založba ZRC, 2014, str. 65-79, ilustr. [COBISS.SI-ID 37203501]

HELLMUTH, Anja. Čuvari hrane in pića : o antropomorfnim ukrasima na posudama iz ranog i srednjeg brončanog doba s gradine Monkodonja u Istri = Guardians of food and drink : about anthropomorphic vessel decorations of the early and Middle Bronze Age from the Monkodonja hillfort in Istria. *Histria archaeologica*, ISSN 0350-6320, 2012, 43, str. 19-46, ilustr. [COBISS.SI-ID 55959906]

HELLMUTH, Anja. Bogenschützen des Pontischen Raumes in der Älteren Eisenzeit : Typologische Gliederung, Verbreitung und Chronologie der skythischen Pfeilspitzen, (Universitätsforschungen zur prähistorischen Archäologie, Bd. 177). Bonn: "Rudolf Habelt", 2010. 2 zv. (682 str.), ilustr. ISBN 978-3-7749-3665-2. [COBISS.SI-ID 41450850]

HELLMUTH, Anja. Untersuchungen zu den sogenannten skythischen Pfeilspitzen aus der befestigten Höhensiedlung von Smolenice-Molpír. V: HELLMUTH, Anja, YALÇIKLI, Derya. Pfeilspitzen, (Universitätsforschungen zur prähistorischen Archäologie, Bd. 128). Bonn: R. Habelt, 2006. str. 15-204, [20] str. pril., ilustr. ISBN 3-7749-3419-3. [COBISS.SI-ID 31622242]